

ZALAEGRSZEG MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERÉTŐL

8901 Zalaegerszeg, Kossuth L. u. 17-19. Telefon: 92/502-106, fax: 92/502-101
e-mail: mayor@zalaegerszeg.hu

.....napirendi pont

ELŐTERJESZTÉS

*Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlése
2016. október 20-i ülésére*

Tárgy: Tájékoztató Zalaegerszeg város 2016. évi Zöldfelületi Stratégiájának végrehajtásáról, valamint a 2017. évi Cselekvési Terv meghatározása

Előterjesztő: Balaicz Zoltán polgármester

Készítette: Műszaki Osztály
Tánczos Zsolt környezetvédelmi szakreferens
Városgazdálkodási Kft.
Kovács Mihály főkertész

Tárgyalta: Műszaki Bizottság
Gazdasági Bizottság
Pénzügyi Bizottság

Közgyűlésre meghívást kap: Horváth István ügyvezető
Kovács Mihály főkertész
Városgazdálkodási Kft. (8900 Zalaegerszeg Gasparich u. 26.)

Költségvetési, pénzügyi- gazdálkodási szempontból ellenőrizte: Közgazdasági Osztály
Cziborné Vincze Amália

Törvényességi és tartalmi, formai szempontból ellenőrizte: Önkormányzati Osztály
Zsupanek Péter

Tisztelt Közgyűlés!

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlése ZMJVK 62/2016. (IV.14.) sz. határozatával elfogadta 2016-2020. évekre vonatkozó Zalaegerszeg város Zöldfelületi Stratégiáját és annak Cselekvési Tervét. Felkérte a polgármestert, hogy minden év október 31-ig tegyen javaslatot a Közgyűlésnek arra, hogy a Cselekvési Terv zöldfelületi rendszer fejlesztése érdekében meghatározott programok projektjei közül mely feladatokat kell az adott évben elvégezni. Felhatalmazta a polgármestert, hogy a mindenkori éves költségvetés tervezésekor lehetőség szerint biztosítson fedezetet a kijelölt projektek munkálataira.

Az új Zöldfelületi Stratégiája készítése során egy olyan ***jövőkép*** került megfogalmazásra mely a város településfejlesztési céljait támogatja a szakmai kereteken belül. *Fenntartható, jövőbemutató zöldfelület-gazdálkodással megalapozni a város lakosságának, és a városba érkezők jó közérzetét.*

A Stratégia céljait figyelembe vételével 2016-ban új egy- és/ vagy kétnyári virágágy nem került kialakításra. Virág és cserjeágyak kiültetésénél olyan cserjék és évelő növények alkalmazásra történt meg, amelyek zárt állományt adnak, csökkentve a fenntartási igényeket, illetve az alkalmazott tőtávok is a gyors záródást hivatottak elősegíteni. A fajták kiválasztásánál elsődleges cél volt az adott helyszín ökológiai viszonyait legjobban toleráló, valamint a kártevőkkel szembeni nagy ellenálló képességű növényfajok kiválasztása. Kiemelt figyelmet fordítottunk az elburjánzott cserjeágyak felszámolására, illetve a fák alsó ágainak felnyesésére, a terek átláthatóságának és a közbiztonság érzetének növelése érdekében.

A fenti határozatnak megfelelően a 2016. októberi közgyűlésre összeállítottuk **Zalaegerszeg város Zöldfelületi Stratégiájának 2017. évi Cselekvési Tervét**, mely tartalmazza a ZMJVK 186/2015. (X.22.) sz. határozatában elfogadott Zöldfelületi Stratégiában foglaltak megvalósulását, illetve a 2017. évre tervezett zöldfelület fejlesztéseket is.

**Beszámoló a 2015. évi Zöldfelületi Stratégiában elfogadott,
2016. évi zöldfelület fejlesztésekről**

Kovács Károly tér zöldfelületének fejlesztése

2015-ből áthúzódó keretből (Falumúzeum előtti terület rendezésére elkülönített összegből, mely a közeljövőben TOP forrásból valósulhat meg) került átcsoportosításra. 700 eFt felhasználásával a téren több, mint 800 db élő növény került kiültetésre.

Ola utcai 10 emeletes előtti emlékmű környezetének rendezése

Szintén 2015-ből áthúzódó keretből (Falumúzeum előtti terület rendezése) került átcsoportosításra. 300 eFt felhasználásával megtörtént az előregedett, beteg fák és cserjék eltávolítása, a kivágott fák pótlása, valamint egy rózságy kialakítása.

Belváros zöldfelületeinek fejlesztése

Az elmúlt évek kiemelt feladatának tekintettük a belvárosi utcák, terek esztétikai értékének növelését, amelyet a növényállományok összetételének megújításával, színesebbé és virágosabbá tételével értünk el. Ez irányú törekvésünk pozitív fogadtatásra talált mind a lakosság, mind az idelátogatók - köztük a Virágos Magyarorszáért mozgalom zsűrije - körében.

A belváros színes, virágos növényállományának értékmegőrző fenntartása érdekében szükséges volt a kialakított ágyások megújítása, bővítése színes és változatos egynyári virágokkal, élő növényekkel, illetve nárciszokkal és tulipánokkal történő beültetésére. A növényzet revitalizációján túl megvalósult a zöldfelületek tavaszi tápanyag utánpótlása és az ágyásokat takaró fenyőkéreg pótlása.

A belváros cserje- és virágfelületeinek revitalizációja és értékmegőrző fenntartása, a tervben szereplő 3.500 e Ft összegben valósult meg.

Kossuth utcán és a Dísz téren elhelyezett virágládák beültetése, fenntartása

A Virágos Magyarorszáért zsűrijének és a város lakosságának is elnyerte tetszését a 2015-ben kialakított (90 db) növényfelület ilyen jellegű többszítűvé tétele, ezért 2016-ban újabb 24 db virágláda kihelyezése történt meg (Dísz téri favédő ácsokra). A 114 balkonládában a növények kiültetése, gyommentesítése, műtrágyázása és öntözése az előírt keretből valósult meg.

Csácsi településkapu rendezése

A csácsi körforgalom a város keleti kapuja. Sajnos a területen található szelektív hulladékgyűjtő sziget környezete az illegális hulladéklerakások miatt folyamatosan rendezetlen képet mutatott, ezért átmeneti megoldásként a 2015. évi Stratégiában növénytakarás kialakítását terveztük. A kezelhetetlen problémák és lakossági panaszbejelentések miatt, a hulladékgyűjtő sziget 2016-ban felszámolásra került, így a tervezett zöldfelület fejlesztés már nem indokolt.

A terület önkormányzati képviselőjével egyeztetett új helyszínen jelenleg is folynak a munkálatok. Az elkülönített 700 eFt-ból megtörténik a Szent István szobor talpazatánál lévő cserjefelületek felújítása, illetve megújul a Bozsoki városrészen található keresztek környezete, valamint a Posta előtti terület.

Aquacity virágosítása

Zalaegerszeg kiemelt turisztikai célpontja esetében fontos, hogy színes és virágos kép fogadja az ide látogatókat, ezért szükséges a területen a megfelelő minőségű és mennyiségű növényfelület kialakítása. Ennek érdekében 2016-ban is megtörtént (tervezetteknek megfelelően 1.800 eFt összegben) 80 db virágláda, illetve 200 m² virágágy egynyári növényekkel történő beültetése, 23 db fa telepítése, illetve a csúszdadomb keleti oldalában 500 db cserje telepítése.

Petőfi Sándor Általános Iskola előtti zöld terület értéknövelő felújítása

Az iskola előtti zöldfelület rendezése a Kosztolányi út tervezett átépítését követően valósulhat meg, mert a munkálatok várhatóan érintik a 2015. évi Stratégiában elfogadott zöldfelület fejlesztési területet.

Ruhagyári ABC előtti terület rendezése

Zalaegerszeg Landerhegyi városrészében - a nagy forgalmú Landerhegyi út és a Platán sor kereszteződésében - található terület zöldfelületi szempontú elavultsága a szomszédos Ho Shi Mihn tér 2015. évi felújításával még inkább szembetűnővé vált. Ezért a tervezett 800 eFt-ból megtörténik a meglévő kúszó boróka cserjefolt és a fagyal sövény teljes eltávolítása, 500 db évelő és törpecserje telepítése, fennmaradó területek gyepesítése fűmagvetéssel, valamint padok és hulladékgyűjtő kihelyezése. A kivitelezési munkálatok jelenleg tartanak.

Varkaus tér zöldfelületének értéknövelő felújítása

A Köztársaság és a Hegyalja utca kereszteződésében található terület kertészeti kialakítása alacsony színvonalú, spontán jegyeket mutatott, a döntően gyepes területen elgyomosodott cserjefelületek voltak. A tervezett 500 eFt keretből megtörtént a cserjefelületek felszámolása, 500 db évelő és törpecserje telepítése.

Berzsenyi utcai körforgalom zöldfelületeinek felújítása

Zalaegerszeg tágabban értelmezett belvárosának keleti határán, forgalmas utak kereszteződésében található körforgalom a kétezres évek elején került kialakításra. A gyomosodást gátló szövetek az évek során előregedtek, szakadozottá váltak. A murvás felületek a szél által behordott gyommagvak következtében egyre jelentősebb mértékben elgyomosodtak. A beültetett növények az elmúlt évek során előregedtek, formájukat elvesztették, döntően el is pusztultak. A terület rendezése során

megtörtént a geotextil eltávolítása, 250 db cserje és 500 db évelő növény telepítése 570 eFt felhasználásával.

Parkcenternél lévő körforgalom zöldfelületeinek felújítása

Zalaegerszeg várost elkerülő 76. számú főút kereskedelmi egységek lehajtójánál lévő körforgalom a kétezres évek elején került kialakításra. A gyomosodást gátló szövetek az évek során előregedtek, szakadozottá váltak. A murvás felületek a szél által behordott gyommagvak következtében egyre jelentősebb mértékben gyomosodtak. A terület rendezése 510 eFt felhasználásával megtörtént (geotextil és az előregedett cserjék eltávolítása, 500 db évelő növény telepítése).

Dózsa György utcai fasorcsere

Zalaegerszeg tágabban értelmezett belvárosának nyugati határától nem messze, az olai városrészben található nagy forgalmú utca mindkét oldalán elhelyezkedő széles zöld sávok *Celtis occidentalis* (keleti osterfa) egyedeivel fásított. A fasorok sok esetben hiányosak, számos ingatlan előtt a spontán, lakossági fásítás látható. A tervezett 2.000 eFt összegből novemberben megtörténik az utca mindkét oldaláról a fasor és a spontán telepített egyedek eltávolítása, valamint a fasorok újratelepítése kis növekedési eréllyel rendelkező, várostűrő, nagy díszértékű csörgőfa alkalmasával.

A költségvetések készítésekor, a Közgyűlés döntése alapján, forrást kell biztosítani jelen Stratégiában megfogalmazott célok megvalósítására. **Az előzetes költségbecslések alapján, a 2017. évre tervezett programok várható költségei az alábbiak szerint alakulnak:**

Belvárosi zöldfelületek fejlesztése:	1.200.000 Ft
Belvárosi területeken növényhagymák kiültetése:	700.000 Ft
Belvárosi virágládák beültetése, fenntartása:	1.200.000 Ft
Aquacity virágosítása:	1.200.000 Ft
Kertvárosi zöldfelületek értéknövelő felújítása:	1.000.000 Ft
Landorhegyi zöldfelületek értéknövelő felújítása:	1.000.000 Ft
Október 6. tér zöldfelületének értéknövelő felújítása:	1.000.000 Ft
Páterdombi zöldfelületek értéknövelő felújítása:	700.000 Ft
Rákóczi úti I. világháborús emlékmű környezetének rendezése:	500.000 Ft
Hatházi és az andráshidai körforgalom zöldfelületeinek rendezése:	500.000 Ft
Petőfi utcai fasorcsere:	2.000.000 Ft
<u>Egyéb zöldfelület fejlesztések</u>	<u>1.000.000 Ft</u>
Összesen:	12.000.000 Ft

Jelen előterjesztés melléklete részleteiben tartalmazza az egyes programokon belül 2017-ban elvégzendő projektelemeket.

A **Műszaki Bizottság** a 131/2016. sz. határozatával Zalaegerszeg város 2016. évi Zöldfelületi Stratégiájának végrehajtásáról, valamint a 2017. évi Cselekvési Terv meghatározásáról szóló tájékoztatót egyhangúlag- 9 igen szavazattal elfogadásra javasolta a közgyűlésnek.

A **Gazdasági Bizottság** a 145/2016. számú határozatával az előterjesztést 9 igen, egyhangú szavazattal támogatta.

A **Pénzügyi Bizottság** a 48/2016. számú határozatával Pénzügyi Bizottság az előterjesztést 7 igen, egyhangú szavazással közgyűlési tárgyalásra alkalmasnak tartja.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy Zalaegerszeg 2016. évi Zöldfelületi Stratégiájának beszámolóját és a 2017. évi Cselekvési Tervét szíveskedjen elfogadni.

Határozati javaslat:

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlése elfogadja Zalaegerszeg Zöldfelületi Stratégiájának 2017. évi Cselekvési Tervét. Felhatalmazza a polgármestert, hogy a 2017. évi költségvetés

tervezésekor az alapon rendelkezésre álló maradvánnyal együtt, lehetőség szerint biztosítson 12.000.000 Ft összegű fedezetet a kijelölt projektek munkálataira.

Határidő: 2017. évi költségvetés jóváhagyása

Felelős: Balaicz Zoltán polgármester

Zalaegerszeg, 2016. október 10.

Balaicz Zoltán
polgármester

Zalaegerszeg Zöldfelületi Stratégia

2017. évi Cselekvési Terve

Belvárosi zöldfelületek fejlesztése

Elhelyezkedése: Zalaegerszeg közvetlen belvárosa

Jelenlegi állapot: Magas szakmai színvonalon kialakított, fenntartott növényegyüttesek jellemzik a belvárosi részeket. Számos esetben azonban a nem megfelelő fajtaválasztás, az éghajlati viszonyok, vagy a környezeti tényezők változása következtében a zöldfelületeken belül mindig találhatók felújítandó, cserélendő növényfoltok, növényegyedek.

Javasolt beavatkozások: Meglévő cserjefelületek megtartása mellett újak kialakítása. Elöregedett cserjefelületek cseréje.

Indoklás: A belváros a város kirakata. Virág és cserjefelületeinek magas szintű kialakítása, fenntartása az egész város hangulatát, összképét pozitívan befolyásolja mind a város lakossága, mind a városba érkező vendégek szemében.

Tervezett költség: 1.200 eFt

Kivitelezési munkák megvalósítása: I-IV. negyedév

Belvárosi területeken növényhagymák kiültetése

Elhelyezkedése: Zalaegerszeg közvetlen belvárosa

Jelenlegi állapot: Évről évre jelentősebb számú hagymás növény kerül kiültetésre a közvetlen belváros virágágyaiban. A telepített hagymák azonban az első évi kiemelkedő virágzás után legyengülnek, következő szezonban nem, vagy csak gyengén virágoznak.

Javasolt beavatkozások: Új, friss virághagymák beszerzése, ültetése.

Indoklás: A tavaszi hagymás növények virágzása, a szürke téli időjárást követően a színek visszatérését jelentik. A hagymás növények megjelenése, virágzása érzelmi többletet ad a kiültetések mellett elhaladóknak.

Tervezett költség: 700 eFt

Kivitelezési munkák megvalósítása: IV. negyedév

Belvárosi virágládák beültetése, fenntartása

Elhelyezkedése: Zalaegerszeg város főutcáján és a Dísz téren, a favédő rácsokon kétoldalt elhelyezett 114 db virágláda.

Jelenlegi állapot: A virágládák 2015-2016. év során kerültek kialakításra, melyek pozitív fogadtatásra talált.

Javasolt beavatkozások: Meglévő ládák 2017. évre történő ismételt beültetése, intenzív fenntartása (növények kiültetése, gyommentesítése, műtrágyázása, öntözése).

Indoklás: A laikus és szakmai körökből elhangzó dicséretek egyértelművé teszi a városkép ily módon történt gazdagításának továbbiakban való fenntartását is.

Tervezett költség: 1.200 eFt

Kivitelezési munkák megvalósítása: II. negyedév

Aquacity virágosítása

Elhelyezkedése: Zalaegerszeg északi részén található vízi élménypark.

Jelenlegi állapot: 2016. évben is a Zöldfelületi Stratégia keretein belül megtörtént a vízi élménypark előtt, a park központi területein lévő virágágyak, valamint a virágládák beültetése.

Javasolt beavatkozások: Virágágyak megfelelő talaj- előkészítés utáni újbóli beültetése, a fürdő területén árnyat adó fák telepítése.

Indoklás: Az Aquacity Zalaegerszeg város kiemelt turisztikai vonzótényezőjeként számos kül- és belföldi látogatót vonz. Ezen turisták városunkról alkotott képe az Aquacityben szerzett benyomásai is alapulnak. Elsődleges fontosságú tehát, a fürdő intenzív virágosítása, illetve a megfelelő mennyiségű árnyék biztosítása.

Tervezett költség: 1.200 eFt

Kivitelezési munkák megvalósítása: II. negyedév

Kertvárosi zöld felületek értéknövelő felújítása

(kiemelten az Átalszegett-Köztársaság úti kereszteződés és az Eötvös Általános Iskola előtti terület)

Elhelyezkedése: A város déli lakóövezete, nagyszámú lakossal.

Jelenlegi állapot: A területek intenzíven fenntartott gyepes területek, kiemelkedő forgalmukhoz képest nem rendelkeznek megfelelő esztétikus kialakítással.

Javasolt beavatkozások: A területen csoportosan elhelyezett cserjefoltok kiültetése, mely elvonja a figyelmet a kedvezőtlen látványelemekről, és ráirányítja azt az adott tér súlypontjára.

Indoklás: Nagy lakosságszámú, nagy forgalmú területek, melyeken kis beavatkozással is jelentős mértékű esztétikai javulás érhető el.

Tervezett költség: 1.000 eFt

Kivitelezési munkák tervezett megvalósítása: III. negyedév

Landorhegyi zöldfelületek értéknövelő felújítása

(kiemelten a Szent Kristóf park környezete)

Elhelyezkedése: Landorhegyi út és Kispest utca által határolt térség, beleértve a Kispest utcai épület oldalánál található rézsút.

Jelenlegi állapot: A terület intenzíven fenntartott. A szobrot övező cserjék túlzottan lezárják a teret, megakadályozva annak rendeltetésszerű használatát.

Javasolt beavatkozások: Meglévő cserjeállomány felülvizsgálata. Nagy díszértékű, alacsony fenntartásigényű élő növénycsoportok telepítése. Rézsűből sarjadék fák eltávolítása.

Indoklás: A területben rejlő potenciál sem esztétikai, sem funkcionális értelemben nincs kihasználva. A terület fejlesztését követően a köztéri alkotás igazi esztétikai súlyponttá válhat a városrészben belül.

Tervezett költség: 1.000 eFt

Kivitelezési munkák tervezett megvalósítása: III-IV. negyedév

Október 6. tér zöldfelületének értéknövelő felújítása

Elhelyezkedése: A belváros északi határán, nagy forgalmú utak kereszteződésében található.

Jelenlegi állapot: A történelmi emlékpark számos köztéri alkotással rendelkezik. Zöldfelületei, tervezettek. A tér nyugati oldala kertészetileg kialakulatlan. A park néhány eleme: tujasor, terülő borókák erősen előregeredtek, eltávolításuk szükségeszerű.

Javasolt beavatkozások: A téren rendezett ünnepségek helyigényének figyelembevételével a terület nyugati oldalának kertészeti kialakítása, az előregedett cserjefelületek cseréje, valamint az egy- és kétnyári kiültetések élő növényekre történő cseréjének vizsgálata indokolt.

Indoklás: A téren lévő emlékművek, a környező utak magas forgalma, a terület városkapu jellege magas minőségben kialakított zöldfelületet indokol.

Tervezett költség: 1.000 eFt

Kivitelezési munkák tervezett megvalósítása: I. negyedév

Páterdombi zöldfelületek értéknövelő felújítása

(kiemelten a műfüves focipálya környezete)

Elhelyezkedése: Zalaegerszeg Páterdombi városrésze.

Jelenlegi állapot: A területen frissen felépített műfüves focipálya található. A terület déli és nyugati oldalát magas sövény zárja le.

Javasolt beavatkozások: A kiépített parkolóba lombos fák telepítése árnyékolási céllal, a rézsűs felületekre talajtakaró cserjék telepítése.

Indoklás: A terület egy egész városrész sportszerető közönségét szolgálja ki, a zöldfelület fejlesztésével válik teljessé a 2016-ban átadott komplexum.

Tervezett költség: 700 eFt

Kivitelezési munkák tervezett megvalósítása: IV. negyedév

Rákóczi úti I. világháborús emlékmű környezetének rendezése

Elhelyezkedése: Zalaegerszeg Zrínyi Gimnáziummal szemközti terület.

Jelenlegi állapot: Az intenzíven fenntartott területen néhány örökzöld cserje található.

Javasolt beavatkozások: Intenzívebb díszet adó cserjék telepítése.

Indoklás: Az emlékmű jelentős térszervező elem, környezetének dekoratív kialakítása az egész városképre pozitív hatást fejt ki, különösen nagy forgalmú utak mentén elhelyezkedő emlékmű esetén.

Tervezett költség: 500 eFt

Kivitelezési munkák tervezett megvalósítása: IV. negyedév

Hatházi és andráshidai körforgalom zöldfelületeinek rendezése

Elhelyezkedése: A város nyugati határa.

Jelenlegi állapot: A közlekedési csomópontok zöldfelülete intenzíven fenntartott. A tervezett növénykiültetések az évek során sok esetben előregedtek, megritkultak, mások erősen elburjánzottak.

Javasolt beavatkozások: A cserjefelületek megújítása, pótlása és cseréje.

Indoklás: A két körforgalom a város nyugati település kapuja. A városba érkezők jelentős hányadának az első benyomása a két körforgalom által nyújtott kép alapján alakul ki városunkról.

Tervezett költség: 500 eFt

Kivitelezési munkák tervezett megvalósítása: II- IV. negyedév

Petőfi utcai fasorcsere

Elhelyezkedése: A belváros déli részén található kelet- nyugati irányú utca.

Jelenlegi állapot: Az utcát jelenleg osterfasor szegélyezi, melyet évente több alkalommal csonkolni kell, továbbá a fasor esztétikai értéke is kérdéses.

Javasolt beavatkozások: A meglévő fasor kivágása, új virágzó, oszlopos fasor telepítése.

Indoklás: A meglévő előregedett, nagy fenntartási igényű fasor cseréje időszerű. Virágzó fákkal való kiváltása tovább erősíti a virágos város koncepciót.

Tervezett költség: 2.000 eFt

Kivitelezési munkák tervezett megvalósítása: IV. negyedév

Egyéb zöldfelület fejlesztések

Jelen stratégia projektjei 1 évre előre kerülnek meghatározásra, ilyen időtávra nehéz tételesen megtervezni az összes fejlesztést. Ezért célszerű egy keretösszeg elkülönítése, mely az év közben esetlegesen felmerülő zöldfelületi fejlesztésekre biztosítana fedezetet.

Tervezett költség: 1.000 eFt